

Politikų požiūriai: Lietuvos, Švedijos, Norvegijos, Austrijos ir Vengrijos politikai apie savižudybes ir jų prevenciją

Paulius Skruibis

Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų
asociacijos prezidentas

Metodas ir dalyviai

- Tyrime naudotas nuostatų savižudybių atžvilgiu klausimynas ATTS (*Attitudes Towards Suicide*).
- Tyrimas atliktas 2001-2003 metais.

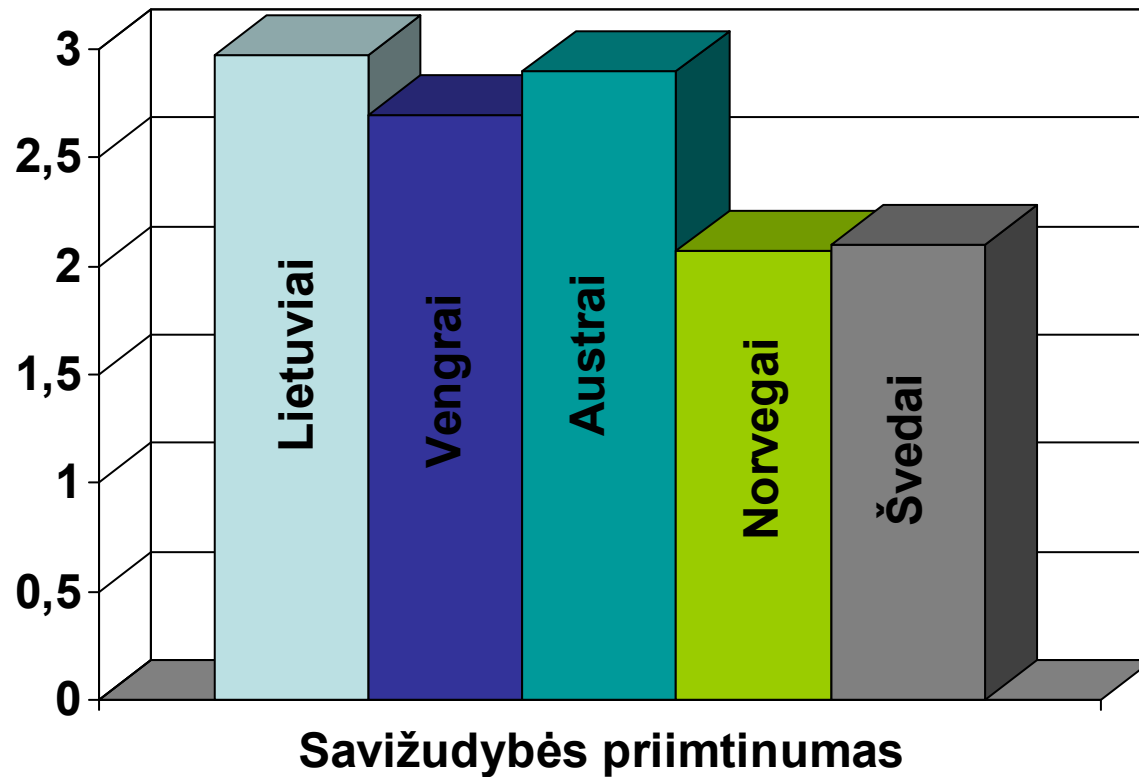
Savižudybių rodikliai ir prevencija

Šalis / regionas	Savižudybių rodiklis	Nacionalinė prevencinė programa
Lietuva / Vilnius ir Kaunas	25-31	Nėra
Vengrija / Baranya	30	Nėra
Austrija / Salzburg	18	Regioninė
Norvegija / Sor-Trondelag	11	Yra
Švedija / Vasterbotten	8	Yra

Tyrimo dalyviai

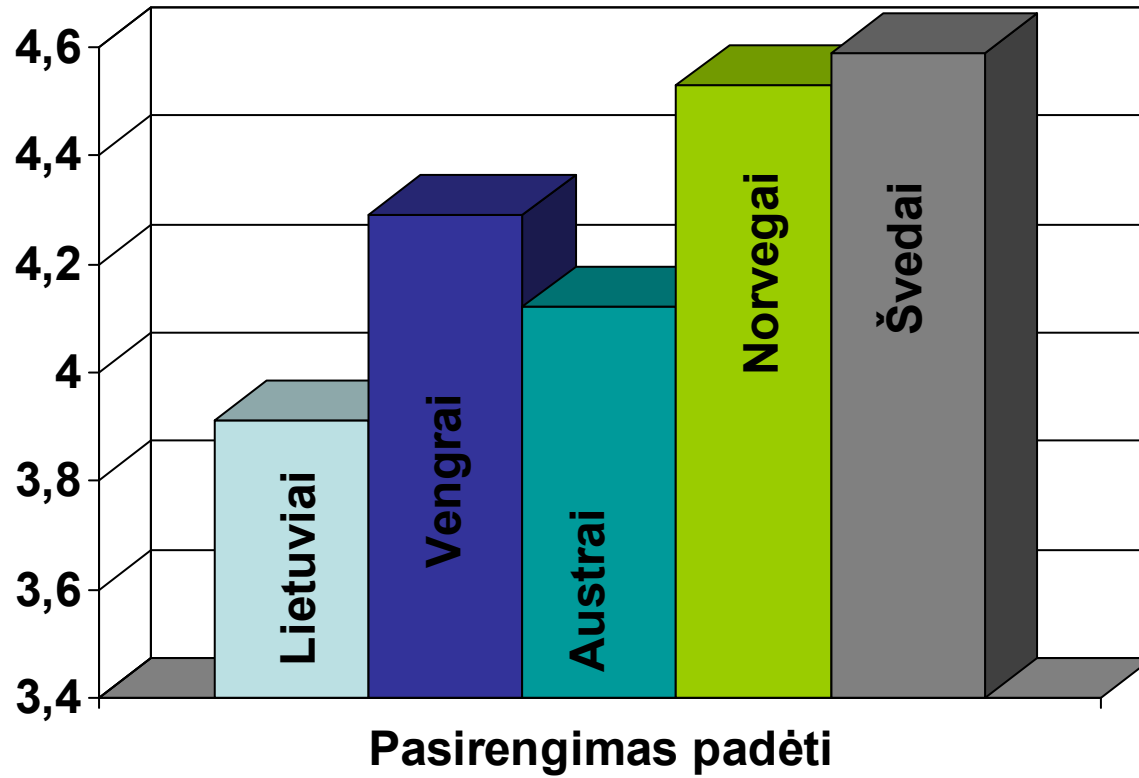
- Tyrime dalyvavo 180 regioninių politikų (savivaldos tarybų nariai) iš 5 Europos šalių:
 - Lietuva 32 (atsakytų anketų procentas - 35%)
 - Vengrija: 23 (38%)
 - Austrija: 49 (49%)
 - Švedija: 44 (62%)
 - Norvegija: 32 (60%)

Rezultatai (1)

Skalė nuo 1 iki 5 (1 – savižudybė nepriimtina, 5 priimtina)

Rezultatai (2)

Rezultatai (3)

- Lyginant politikų atsakymus į atvirus klausimus (kokybinė tyrimo dalis), nustatyta, kad Lietuvos ir Vengrijos politikai išsiskiria smerkiančiu požiūriu į savižudybes:
 - žmonės nusižudo, nes “yra egoistai”, “tingi gyventi”, “yra silpni ir nebrandūs”...
 - “...visuotinai smerkti savižudybę. Mūsų proseneliai net nelaidodavo savižudžių, o specialus žmogus niekam nematant, naktį išnešdavo į pelkę, laidodavo kapinių nešventintame kampe. Manau, tai norinčius pasidaryti galėjo veikti psichologiškai ir tai bent 50% atgrasydavo nuo savižudybės”.

Rezultatai (4)

- Lietuvos politikai labiausiai pabrėžia ekonomines savižudybių priežastis.
- Lietuvos politikai kaip vieną iš savižudybių prevencijos sričių išskiria priklausomybių (visų pirma alkoholizmo) gydymą.

Išvados

- Nors Lietuvoje ir Vengrijoje savižudybių yra labai daug, šių šalių politikai:
 - abejingai žiūri į savižudybių mokslinius tyrimus;
 - mato savižudybę kaip priimtina sprendimą tam tikrose situacijose arba smerkia savižudybes ir nusižudžiusiuosius;
 - nesijaučia pasiruošę padėti suicidiškiems žmonėms ir neturi tam reikalingų žinių;
 - nesiima rimtų savižudybių prevencijos priemonių.